

Kiadóhivatal:
Kaposvárott, zárdna-utca. Ide emelkedik az előfizetési pénzek, hirdetések és nyilatkozatok.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

NÉP JOG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Kaposvárott, zárdna-utca. Ide küldendő a lap azonnali részét illető minden közlemény.

Megjelenik minden pénteken.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . . . 1 frt 50 kr.

Egyes számok 10 krért
Hagelman Károly
könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban kaphatók.

A prés.

Közeledik a kereszténység egyik legnagyobb ünnepe a karácson. Régi szokás hogy szülők és gyermekek, barát és barát költsönösen megajándékozzák egymást.

Az atyáskodó kormány sem felejtkezett meg ez alkalomról, e szokásról, s vakon engedelmességek mame-lukjai segélyével ajándékokat készít a népeknek.

Hanem hát nagyon találóan mondotta az egykori lelkész, midőn — nagy szárazság után jég verte el a határt — adtál uram esőt, de nincs köszönet benne! Mi is kapunk ajándékot, csak hogy nem köszönjük meg, mert az ajándék bizon nem más mint új adó.

Hát ez már alig lephet meg bennünket, hozzá szokhattunk; hisz a kormányról mi is úgy vagyunk, mint a békeszerető gazda rossz szomszédjával, az először földje közepét foglalja el, másik esztendőre pedig azon ürügy alatt hogy ő a rend és igazság embere, ki egyenesíti a görbe megyét, s a föld két végét szánja a tavali foglaláshoz; a kormány is felemeli először egyenemét az adónak, aztán azt mondja hogy az arányos felosztás meg legyen zavarva, s utána emeli a többi is.

Hogy a szegény ember nem bírja a fűtetést, hogy az adó s egyéb, tudja a jó ég miféle nevű kincstári követelések folytán kutyavetvére kerül az ősi birtok, no azzal ugyan a kormány s pártja tördök legkevesebbet, azt hiszik ők hogy ha ismét eljő a választás, ismét megtévesztetik azt a szegény népet, a kinek a hátára egyik terhet a másik után aggatják, s ha józan esze azt sugná is neki, hogy csak azon néhány perczig kell magát tartania meg szavazatát leadja, hogy a tehertől meneküljön, hát ott van a pálinka meg a bor, arra való az, hogy a józan ész megtéveszse.

Igaz az is hogy ez a gazdaság pusztulásra vezet, de hát mit törődnek azzal is, az ő életükben bírja a zsidó pénzzel, ad kölcsönt is, meg is veszi a mit elárvereznek; hogy aztán majd mi történik, arról gondoskodjanak azok a kik majd akkor élnek, őket az ugyan nem aggasztja.

Ma a magyar ember vérét száz és száz kisebb nagyobb pióca szívja, nem is kell nagy bölcsesség eltalálni hogy vére elfogy s akkor lehullanak ugyan a piócák önmaguktól is, csak hogy az ember is oda vesz. De hát mit törődnek ezzel a mai kor hatalmasai, ők azzal kecségetik magokat, hogy van még annyi vére a magyar-nak hogy kibírja egy darabig, s ha nem, ez csak azt fog bizonyítani hogy nem volt életképes.

A közöstit egyfelől, másfelől a zsidó azon két szörny mely rajtunk tengődik; mindkettőnek kielégithetlen gyomra milliokat s milliokat emész, s ha már azt hiszik hogy jóllakott, azon vesszük észre, miként csak utvágyát kellett fel; az egyik útjában áll politikai, a másik befűggetlenségünknek, az egyik tönkre tesz politikailag a másik nemzetgazdasátlag, de jut-e eszébe a kormánynak, jut-e eszébe térdfelhajtó többségének, hogy ezen bizon segíteni kellene; de hogy jut nem a baj okát keresik ők, távol legyen ez tőlök, nekik elég ha a jelenséget látják, a mindég nagyobb s nagyobb szükségét, hisz kezükben a

mód segítenek ezen napról-napra; csinálnak adósságot, s e mellett emelik az adót.

Megszokhattuk, nem is lep meg bennünket. De a mi most történik, az előtt már megdöbbenve állunk meg, mert azt látjuk, hogy ez a kormány és pártja, még a látszatot sem tartják szükségesnek megővni többé, még arra sem tartják érdemének a népet, hogy azt mondják, lásd nép, lásd ország tanakodtunk, megkísértettünk minden lehetőt hogy a szükségést kevesebbre szabjuk, nem lehetett, itt van a meg szavazott költségvetés, hiányzik hat millió, ezt nem tudjuk másként kite-rementeni, hát fizess! Még ezt sem teszik! A költségvetés még tárgyvalva sincs, s a kormány már is azt mondja, hogy új adóra van szüksége hogy a leendő költségvetést fedezhesse; mi ez más mint nyílt kimondás annak: mi miniszterek megálapítottuk előre, hogy nekünk ennyi kell, te országgyűlési bal-párt kiárazhatasz majd a mennyi nek d tetszik, azért mi előre is tudjuk, hogy engedelmes többségünk úgy fog cselekedni a mint mi akarjuk, megszavaz mindent, hát megfogja azt is szavazni, hogy nekünk adjatok annyit a mennyit kérünk.

Szomorú, kétséghejtő jelenség; De hát egy jó oldala van még is, megvagyunk győződve, hogy a présnek ez újabb szorítását megérik azok is, a kik eddig — egy vagy más okból — könnyebben nétek felebarátjuk baját megvagyunk győződve, hogy öntudatára jut minden ember annak, miként így tovább nem mehet, mert elveszünk, s ha e meggyőződés a jövő képviselő választások alkalmával kifejezést nyer, ha majd sorba buknak a kormány engedelmes néprontó mame-lukjai, s diadalmaskodnak az igaz bal-párt emberei, akkor ezen újabb csapás felett megvizsgálódva, elmondhatjuk: nemátkozunk benneteket, mert igaz, hogy megkínóztatok, de fel is ébresztettek!

Hogy áll a világ.

Ausztria. A Reichsrath 4 én tartotta első ülését a parlament új palotájában, s hogy kellő ünneplés is meglegyen, Dunajewszky pénzügyminiszter mindenk előtt az 1884-iki költségvetést terjesztette elő, e szerint a szükséglet 511,119,390 forint a fedezet pedig 472,364,577 frt így a deficit 38,754,813 frt A Reichsrath alsó házában 349 tagja van.

Franciaország. A Chinávali háború kérdése még mindig a felszínen van, ámbár nem mult el a remény, hogy békésen fog a dolog elintéztetni. E közben azonban már csata híre is érkezett Courbet tengernagy állítólag megütözt a Chinaiakkal, mely alkalommal négy francia és kétszáz chinai esett volna el.

Anglia. Hicks pasa az egyiptomi sereg élén Sudanba vonult, hogy ott az alpróféta által keltett lázadásnak véget vessen, az expedíció azonban szomorú véget ért, mert a vezér egész seregével együtt oda veszett, félnek hogy e vereség folytán a lázadás mind nagyobb mérvet fog ölteni, így szó sem lehet arról, hogy Anglia Egyiptomból katonáit visszavonhassa. Irlandban az agrár gyilkosságok és gyújtogatások, másfelől az elfogatások napi rendben vannak. O Donnell Carey gyilkosát az esküdtszék halálra ítélte.

Spanyolország. A német korona örökös Madridban tartozkodása alkalmából egyik ünneplés a másikat éri. Oda várják Don Carlost a portugall trónörökös is. A király mindazon katonáknak, kik részesei voltak a Bajadói felkelésnek amnestiát adott.

Norvégia. Nagy érdeklődéssel várják azon per kimenetelét, mely a svéd álsammi-uiszt-erek ellen indított. Azt hiszik, hogy az ítélet ki fogja mondani, hogy Solner és társai a ministeri állásra alkalmatlanok.

Serbiában a béke helyre van állítva, minden ellenkező hír valótlanúságot tartalmaz. A király

két felkelőt, kiket a véstörvényszék halálra ítél megkegyelmezett.

Dunántuli zavargások.

Berzenceiek ügye.

Tudva levő dolog, hogy miután a Zala-és Somogy megyében előfordult zavargások ügyében a kir. főügyészség erőszakoskodása csütörtököt mondott a felállított staturális bíróságok előtt, a kormány intencionálnak eleget teendő a főügyészség fordított egyet a köpönyegen, s a vádat a büntető törvény 153 §-ában körvonalozott lázadás kaptafájára huzva terjesztette elő, minél fogva az így formulázott vád elbírálására a pesti kir. törvényszék lett illetékes.

Nehogy a sok vádlott, tanu és káros nagy költséggel Pestre vitessék, a pesti kir. törvényszék egy tanácsa e hó 2-kán Kaposvárra jött, hol a berzencei zavargásból lázadással vádlottak ügyében f. hó 3-án megkezdett a végtárgyalás.

A törvényszék következőleg alakult meg: Lászy József kir. tszéki bíró mint elnök; Zsigmondovits Béla kir. tszéki bíró, Reviczky Ambro kir. tszéki bíró mint szavazó bírák, Sári Szabó László kir. b. bírósági albiró pedig mint pótbíró; Kazacsay és Woida Lőrincz tszéki jegyzők. A közvádlói tisztelet Heil Fausztin kir. alügyész töltötte be, védőt pedig Szalay Károly kaposvári ügyvéd, lapunk szerkesztője.

Az ülés megnyitván, ügyész a vádat fentartotta, mire a bizonyítási eljárás megkezdett.

Elővezetett Tibold Vilmos vádlott, következőket adja elő elnök kérdéseire: Vizvárról este jött haza Berzenceire, s legott elment a kocsimába, honnan 9¹/₂ órákor ment ki a hallott lárma. Láta, hogy a tömeg Jünkert megtámadta, de éppen ő volt, ki azt a tömeg kezéből kivette. Aztán a tömeg Kaufmanhoz ment, kinek boltja nyitva állott; a részeg tömeg be ment a boltba, hol senkit sem talált. Ő követte a tömeget, hogy szétoszlásra bírja, de mire oda ért, a tömeg már szétoszlott. Azt látta, hogy Balog az ablakon pálinkát adott ki a kisbíróknak. 11 órákor már otthon volt. A csurgói dolgokat hallotta, de kitől, nem tudja. A zavargás estéjén Csurgóról 3 kocsin jöttek egy nagyszakálu ember vezetése alatt, kik a zavargást elkövették, de ő egyiket sem ismerte.

Béni József vádlott: délután 3 órákor a kocsimában volt Patastis és Baloggal ittak, mikor egy ismeretlen bekiáltotta: „Lőre, mert baj van.” Mindhármán kimentek, de ő a többiből elmaradt, csak távolról hallgatta a zenebonát. A kocsimában beszéd közben hallotta, hogy Csurgón zavar volt.

Balog József vádlott: László kis kocsimájában volt 9-ig este, onnan a berzencei nagy kocsimába ment, hol huzták a zik-czenét, s sok nép volt. Valaki bekiáltott, hogy baj van, mire boros fejű a tömeggel Kaufman boltjába ment, de ott mit sem bántott. Az asztalon levő pálinkás üvegből le h e t hogy adott a kisbíróknak, de ő részeg levén, nem emlékszik a dologra.

Kern Ferencz vádlott egész délután ivott a kocsimában; haza menet Kaufman előtt kell elmenne, hol a boltban lármat hallott, s így részeg fölve bement. Ott öt lökdösték, mert nagyon részeg volt, senkire sem emlékszik, mikor ment haza, nem tudja. Ugy emlékszik, hogy a boltból Tibold kergette ki az embereket.

Patastis György vádlott kuglizott egész délután a kiskocsimában, onnan a nagy kocsimába ment kártyázni, s ott maradt, míg valaki beszót az ablakon, hogy „baj van!” mire a többivel együtt Kaufmanhoz ment, hol már csak nézőket talált, de pusztítottak nem. Láta hogy Tibold pálinkát osztogott. Szembesített Tibolddal, ki azt tagadta, állítása mellett megmaradt. Láta Balogot és Kern Ferenczet is; 2 óra lehetett akkor.

Szemovcsán Mihály földmives vádlott: 10 óra tájban este lovait a legelőre hajtotta, azonban zajt hallott a városból, mire haza ment. Láta a tömeget Kaufman boltja előtt, de oda nem ment; volt köztük mindenféle ember, még gyermekek is, kiket a kíváncsiság vitt oda. Az utcán a bolttól nem messze talált két pakli pamukot és egy vég kalmukot, azt elvitte haza. Hogy Berzencén a zsidókat megtámadják, azt neki senki sem mondta előre. A zavargók közül, mivel ő oda nem ment és éjjel setét is volt senkit sem ismert fel.

Novogradetz (Mikatz) Juli zajt hallotta, de ki nem ment, reggel 3 órákor felkelt és elment Kaufman boltjához, hol az utcán elszórva talált néhány keszkenőt, s azt haza vitte, s ágyába rejtette el. Szemovcsánál egy fedél alatt lakik, hogy az mikor jött haza nem tudja.

Hajdu József vádlott napszámos. Éjjel 11 óra tájban elment Kaufman boltjához, az uton Mikatz Julival találkozott. Csak kíváncsiságból ment nézni a lárma, a bolt előtt Tiboldot, Balogot és Kernt látta. Az utcán talált egy zsák lisztet, azt haza vitte; többen is vittek az elszórt holmiból, de hogy kik nem tudja.

Dergesz Ferencz vádlott földmives otthon aludt, s a lárma 10 óra körül kiment az utcára két pakli pamukot, és egy kis kalmukot talált; azokat haza vitte azon szándékkal, hogy reggel tulajdonosának visszaadja. de már reggel a kutatók nála ezt megtalálták s elvették.

Dudás István vádlott a lovakkal a mezőn hált, ott hallotta a jármát, mire haza ment a piaczon sok portéka volt elszórva, ő is vitt belőle magával, de nem haza, hanem Jakab Mihály házával elrejtette, hol másnap megtalálták.

Csányi Pál vádlott nem tudja hány óra volt, midőn álmából a zajra felébredt, s felment a piacra. Távolról látta, hogy Kaufman előtt többen állodálnak, 1¹/₂ óráig volt ott, s aztán haza ment. Az uton talált 5 új zsákot, azt eltette a pajtában a szénába, két darab kalmukot pedig a kamarába. A nép közül sekit sem ismert, csurgóiakat nem látott. A zavargásról előzetesen nem hallott, a zajra tüzesetet gondolt azért ment ki. Hogy a portéka honnan került az utcára, nem tudja.

Betlehem János kanász 17 éves nyomorék sánta. A kocsimában Kaufmann kocsisával ivott, s midőn hallotta, hogy az utcán lárma van, elment haza. Sehöl sem volt a zavargásnál jelen, nem is hallott arról semmit.

Szmerk Pál 13 éves, éjjel a zajra felébredt, a piacra ment, hol többen állodáltak; senkit se ismert fel. hazamenet a fehér lécznél talált 1 csomag selyem kendőt, 2 pipát, egy db pántlikát, 4 db csokoládé egy csomagban. ezeket, mert gondolta, hogy nem igaz jószág elrejtette az istállóban, mikor kért tőle a vizsgálók azonnal előadta őket.

Ozv. Tribusz Pálné vádlott, Kaufmantól 10-ik házban lakik; este lefeküdt s a lárma ébredt fel s kiment; látta, hogy bevették Jünker ablakait. Mivel legénye Kern Ferencz nem volt otthon, elment keresni s így ment Kaufman boltjába, hol néptömeget látott, azt hallotta hogy Tibold küldte ki a boltból a népet, ezután anélkül, hogy Kernt megtalálta volna haza ment. Pár nap mulva talált az utcán egy pakkot, mit rögtön elvitt a bírósághoz, mint talált tárgyat; ezért volt mai napig vizsgálati fogságban.

Kósa Györgyné vádlott: egész éjjel aludt, a szobából ki sem volt, miért van vádolva nem tudja.

Ezután a tanuk kihallgatása a tárgyalás másod napján.

Jünker Sándor tanu: aug. 26-án este 9 óra tájban zenét s ujjongást hallott az utcán; erre ágyából felugrott, mire ablakait bevették s szobájába tégladarabokat dobáltak be. 15—20 ember szobájába is betolakodott, a kik között Betlehemet (a nyomorékot) felismerte. Megismerte a többi is, de ijedetten rögtön elfelejtette kik voltak. Aztán kiment a szobából, s mikor az udvar ajtóhoz ért, Patastis oly borzasztó hangon kiáltott rá, hogy „most is sokszor hallja álmában” (Patastis oly érthetetlenül és hebegve beszél, hogy szavát alig érteni, hangja nagyon gyenge) az utcán valaki kétszer megütötte, mivel? nem tudja, de metsző eszköznek kellett lenni, ámbár balta nem volt. Ekkor Tibold oda ugrott s elkáromkodva magát, azt mondta, ne bántás, mert aki bántja, agyon üti, s kezét megfogva a szobába vezette, mire minden elcsendesült. Kára 250 frt.

Kaufman József tanu: amint a lármat meghallotta, elszaladt hazulról, tehát kit sem látott, távollétében boltját kiürítették.

Kaufman Sándor tanu. Semmit nem sejtve lefeküdt, énekés és zajra ébredt fel, nála csak az ablakokat verték be. Apja boltjában a kár 8000 frt. Senkit meg nem ismert.

Kromsler Adolf: ablakait verték be, kára 25 frt, nem látott semmit.

Prager Salamon: Dallszóval jöttek ablakait bevették, mire ő harsányan kiáltott, a tömeg eltávozott.

Csánk János korcsmáros: semmit észre nem vett, mert vasárnap levén éppen, mint máskor mulattak és táncoltak nála. Tiboldot, Bényt, Kernt üldögeini s borozni látta, bot nem volt náruk. Betlehem is ott ivott szokott kanász botja volt nála, mivel templomba is szokott járni. Az utcán nem volt, mi történt, nem tudja.

Vörös Józsefné: Hallotta, hogy mikor Tibold azt mondta Jünkernek, hogy a galibát azért csinálta, mert haragszik rá.

Mayerhofer József előtte csak arról volt szó, hogy Jünkert Tibold mentette meg.

Teppkor János Béni vele iddoggált a kortcsmbában, hivta társul, mit ő kártyázásra értett.

Geczi Vendel: Kaufman kocsisa igazolja, hogy Betlehem e korcsmbában vele ivott. Tiboldról állítja, hogy ötöt azzal fenyegette, hogy a zsidókkal együtt kiverik.

Talpas János cigány: Tibold huzatta vele a zikzenező nótát: az emberek közt együtt ment Jünker felé, de ő társaival együtt vissza szökött, mi történt? ennélfogva nem tudja.

Horvát Liska cigány leány: szeretőjével a korcsma körül ólálkodott, midőn Tibold kijött a korcsmából, hol hallotta tőle, hogy üssék a zsidót. Ő is elment Jünker házáig, s látta, hogy Tibold és Patatis a háza be nem mentek, hanem az utcán maradtak. Ott üttötte meg P. Jünkert, mire Tibold Jünkert megvédte.

Horváth Ferencz kisbíró: Tibold Kaufman boltjától az embereket hajszolta, de részeg volt; pálinkát ő neki senki sem adott.

Maronits János előjáró: igazolja, hogy senki sem sejtette a zavargás bekövetkezését; a kutatásnál Dergecz nem volt otthon, Dudás a portékát előadta.

Kovács János előjáró a történeteket senki sem gyanyította. Szernst és Csányi a portékát önként adták elő.

A tárgy. 3-ad napján:

Horváth György fm. a zenebona alkalmával Jünker házából távolabb többekkel, mint nézőkkel együtt állott, ott volt Patatis is.

Ezután az összes tanuk meghiteltetésén, Kohn Miksa kaposvári kereskedő, mint bírósági becsis, — miután helyszíni szemle jzökönyv a vizsgálóbíró által fel nem vétetett — az elnök elősorolására a vádlottaknál talált tárgyakat megbecsülvén azok összes értékét mintegy 180—200 frtra tette. Becsűjére meghiteltetett.

Elnök a bizonyítási eljárást befejezték nyilvánítván ki, felhívja az ügyész érdemleges vádjának előterjesztésére.

Heilfausz tin kir. alügyész közváltó: Mielőtt az érdemleges vádat előterjesztésére, egy általános előadást tart a szabadelvűségről, egyenlőségről, s az e nemben ismert frázisokat nem minden ügyesség nélkül állítja össze, dacára annak, hogy a magyar nyelvet idegenszerű accentussal beszéli, s gondolatához a helyes kifejezést némi nehézséggel találja meg. Hatást azonban elérni annyival inkább nem tud, mert a retorikai virágokat

azon mezőn keresi, melyet a zsidó lapok mindannyiszor letaroltak már előtte, valahányszor azt a zsidók érdeke megkivánta.

Hivatkozik arra, hogy azon országban, mely a zsidó keresztény házassággal csak az imént döntött le az utolsó választalakat, melyek az egyenlőség útjában voltak, nagy szigorral kell büntetni azokat, kiket a sors egy anya, a haza gyermekeivé tett, s mégis egyik testvér fégyeres kézzel ront a másik hajlékára. . . Mint az igazság papja a megtámadott társadalmi rendnek elégtételt akar szerezni ezért vádol: téves a felfogás, hogy az ügyész le rugiens quaerens, quem devoret.

A beszéd ezen általános első része azon benyomást tette, mintha az utasított ügyész egy előre elkészített beszédet mondott volna fel — hogy tudja meg Tisza Kálmán és Kozma Sándor, mikép ő megfelelt instrukciójának, a többi a bíróság és a szerencse dolga.

Sokkal több érdeket keltett a vádbeszéd további része, melyben az ügyész a végtárgyalás adatait egyezszik beleilleszteni a b. t. könyvben körülírt lázadás büntényéről szóló 153. §-ba. Szerinte a lázadás fegyveres csoport támadása faj vagy vallás f lekezet ellen; már pedig azt, hogy a lázadók számosan voltak, bizonyítja a vádlottak száma; hogy fegyveresen voltak, azt tanuk vallomása igazolja, de — ha az mint bizonyíték nem szerepelne is, a pusztulás képe — melyet beszéde első részében nagyon is sötétlen festett — feltételezi a fegyvereket. Megmagyarázza, hogy mi a fegyver büntető jogi értelemben. Hogy a lázadók a zsidó vallást követők ellen támadtak, abban látja bizonyítva, hogy a panaszosok zsidók. Ezzel a lázadás bünténye kétségtelen igazolva levén, megjegyzi, hogy vádlottakat classifiálni kívánja, mert azok közül az öt első vádlott felbujtó szerepet vitt. Bár tudja, hogy ezek is más bujtatókat által bujtogatattak fel, még is ezek itéletét súlyosítani kívánja. A többi pedig, kiknél panaszosok portékájából találtak egyetmást, mint a lázadásban bűnségüket kéri elítéltetni. Kosáné ellen vádját elejti, bár egy tanu azon vallomása, hogy az a helyszínen a nép közt Kosáné nevet hallotta említeni, igen terhelőnek látszik.

Ezután Szalay Károly védő ügyvéd terjesztette elő a lényegében következő védelmet.

Sokszor állt a védő asztalnál hosszú ügyvédi praxisa alatt, de talán soha sem érezte magát oly fursácn, mint most midőn a közváltó előadásából oly dolgokat hall arról a „m i o r s z á g u n k r ó l” hol ő életét töltötte, s melyet az ügyész most lát először, mintha itt az emberek harcban állnának egymással. Tagadja azt, de az is, mintha a tárgyat úgy lázadás volna: egy tekintet a vádlottakra mindenkit meggyőz, hogy az ügyész által festett kép valótlan. Az ügyész beszédének bevezető általános részére nem is felel, mert úgy látja, hogy a hang és modor, melyben az előadva van J á k o b é, de az eszme: E z s a u é : (Kozma Sándorné) lesz idő talán, mikor magával E z s a u v a l fog össze kerülni, akkor majd annak elmondja ezekről a magától.

Ügyészt nem követi a nagyzás terére, sőt azon nagyhangu nyilatkozatát, hogy nem

zeti becsületünk ez ügygel megtámadva volna visszautasítja, mert azt el nem ismerheti, hogy néhány részeg berzenzei süheder, mikor széles kedvében néhány zsidó ablakát beveri, a nemzeti becsületet sérteni képes volna.

Ezután előadja, hogy az ügyész nem felel meg kötelességének — bár hogy van is utasítva — midőn vádját fellevekre alapítja, olyanokra, melyek bizonyítva nincsenek, s vádoltak ellen szólnának, mert az itéletet is tényekre és nem fellevekre alapítják. Tibold vádlott ugyanis azt állítja, hogy Kaufman boltjába azért ment, hogy a népet csendesítse, tanuk valják ugyanezt, sőt Jünker panaszos azt is, hogy őt Tibold mentette meg a bántalmazástól: ügyész mégis vádolja Tiboldot, holott a polgári bíró egy 3 frtos ügyben igazságot ad annak az alperesnek, ki felperes követelésére azt mondja hogy: „nem tartozom” — ha felperesneke gyébb bizonyítéka nincs. Követeli, hogy Tibold vádlottól is azt higgye el a vád és bíróság, mint vádlott mond és a tanuk, s nem azt mit az ügyésznek feltennie tetszik.

Ezután áttér az ügyész által felállított lázadásról szóló vád kritikájára, s előadja, hogy a b. t. 153 §-ban körülírt lázadás azon bünténynek felel meg, mely a régi praxis criminalis szerint insurrectio név alatt ismeretes, ugy ennek, mint annak tényládéka megköveteli, hogy előre meghatározott megbeszélés cél és terv szerint törjenék a csoportos fegyveres támadás és az úgy és olyan fegyverekkel eszközöltesék, minők a célzott dolog kivételére alkalmasak. Jelen esetben ez nem történt mert előre megbeszélés és támadási tervek nyomát sem mutatja a bizonyítási eljárás, de fegyvereknek sem, mert erre nézve a tanuk nem bizonyítanak.

Egy tanu, Jünker valja, hogy Betlehem vádlott doronggal volt felfegyverkezve, a másik tanu pedig valja, hogy rendes kanász botja volt nála, melyet a templomba is el szokott vinni; melyik tanuknak lehet inkább hinni, megmondja azon körülmény, hogy Jünker Sándor tanu saját vallása szerint úgy megjegyzi, miként bár minden támadót ismert, azok neveit ijedtében elfelejtette, csak egyedül Betlehem maradt meg emlékében, kit alakjáról ismert fel. Ez a B. védő kitől tanu annyira megjegyzi, miként a tek. bíróság és ügyész ur is láthatják, egy sánta nyomorék, kitől csak a zsidó ijedhet meg.

Egyébíránt azt kívánja, hogy magyarországon senki ellen még a zsidók ellen se legyen soha veszélyesebb támadás, mint a melyet az itt lévő vádlottak elkövettek a lázadásnak végre faj, vagy elléveket ellen kell irányulni, mi jelen esetben nem történt, csak egyes zsidók támadattak meg.

Mindezekből levonja, hogy a l a z a d á s qualificatiójával a vizsgált és bebizonyított tények nem bírnak.

Ezután az ügyész által egyesek ellen felhozottakat czáfolja részletesen a vizsgálat adataiból.

Miután ügyész Tribusz né ellen is fentartotta vádját, kinek egész büne abban állott, Fehér, a zavargás után 2—3 napra talált valami

boltbeli portékát az utcán, s azt azonnal elvitte a bíróhoz, eszébe jut két rég látott kép, melyek abban megegyeztek, hogy tárgyuk egyformán az volt, mikép a deliquens felszlik a deresen és a hajdu veri; csak abban különböztek, hogy egyik alá az volt írva: „mikor a deliquens vallott,” a másik alá: „mikor a deliquens nem vall.” Az ügyész ur is egyik vádlottat azért akarja büntetni, mert a portékát megártotta, a másikat, mert a portékát a bíróhoz vitte.

A büntető törvény azt mondja, hogy csak az büntetendő, ki a talált dologt 8 nap alatt be nem jelenti az illető hatóságna, vagy tulajdonosának vissza nem adja; minélfogva vádlottakat, kik a portékát saját előadásuk szerint találták s másnap a hatóság embereinek azok kértére azonnal átadták, felmenteni kéri.

Ezután elnök felszólítja vádlottakat vajon valamelyik akar-e védelmére valamit szólni, miután egyik sem jelentkezett a tárgyalást befejezték nyilvánítja ki, az itélet kihirdetésére f. évi decz. 6-ának d. e. 9 óráját tűzi ki, s az ílést bezárja.

A f. hó 6-án kihirdetett itélet következőleg hangzik:

Tibold Vilmos, Balog József és Kern Ferencz a b. t. k. 153. §-ában minősített lázadás büntetésében: Szemovésán Mihály, Novográdecz Juli, Hajdu József, Dergecz Ferencz, Dudás István, Csányi Pál és Szermek Pál a b. t. 333. §-ában min. lopás büntetésében, illetve vétségében büntöseknek mondatnak ki; ennek folytán Tibold Vilmos 2 évi fegyház; Balog József és Kern Ferencz 9 havi, Dudás István 6 havi, a többi pedig egyenként 4 havi börtön büntésre ítéltetnek. Tibold kivételével a többi vádlottnak büntetésébe 3 havi letartóztatásuk betudatott.

Béni József, Patatis György, Betlehem János, öz. Tribusz Pálné és Kósa Györgyné a vád alul felmentetnek.

Vádlottak úgy min a kir. ügyész fellebbeztek. Védő az összes vádlottak szabadlábra helyezését kéri; törvényszék tanácskozára visszavonulván, azon végzést hozta, hogy a vádlottak Tibold kivételével szabadlábra helyeztetnek.

Szapuló.

Megtörtént a nagy mérközés Kecskeméten; a kormánypárt jelöltje Vámos Béla kapott legtöbb szavazatot, 357-et azután az antisemita függetlenségi Vadnay 339-et, az országgyűlési függetlenségi kör jelöltje Dr. Halász Géza kapott legkevesebbet azaz 160-at Igaz, hogy a függetlenségi kör jó szímmalt bíró fő muftijai még jókor kiszagolták, hogy Kecskeméten kevésre lehet menni a thalasszal s hiába fest a jó kecskemétiék előtt akárki is peichelest Kossuth Lajosnak — azzal már Kecskeméten nem lehet imponálni: okos előrelátással kijelentették, tehát, hogy Dr. Halász nem a függetlenségi kör jelöltje. Hiába való dolog az jó urak! ma már enunciaciókkal nem igen lehet luddá tenni az emberiséget; tudjuk már hogy önök a sakter párt — aztán addig van.

T Á R C Z A.

Lakodalmi szokások Szulokban.

A szuloki németnek nincs valami fellegős vágya; minden óhaja abban összpontosul, hogy megházasodhassék. Katona nem igen szeret lenni, s ha valami uton módon, melyben egyébíránt nem igen válogat, megszabadult a katonaságtól, első dolga házasság után látni. A házasságot rendszeren a szülők beszél meg, az éppen nem mérvadó, hogy a legény azt vegye el, akit szeret; itt is ugy van, mint mindenütt, hogy a körülmények az irány adók. Például: ha a legény házában volna szükség még egy munkás kézre, akkor rendszeren oly házból keresnek leányt, ahol egy nő munkást nélkülözhetnek; és megfordítva is áll ez. Az ritkán, vagy soha sem fordul elő, hogy helybeli legény, vidéki faluba menne menyasszonyért.

Már régi bevett szokás, hogy helybeli csak helybelivel házasodik össze; innét van azután, hogy az egész falu csupa rokonság. Arra: hogy gazdag legény szegény leányt venne el, s viszont, hogy gazdag leány, szegény legényhez menne, nincs eset; hogy azután vonzódnak-e egymás iránt, az már melles: „majd össze törődnek!” Ha már az öregek maguk közt megbeszélést az ügyet, s egyet ki is szemeltek, ki terveiknek megfelel, akkor rendszeren valamelyik rokonságból való öreg asszonyt biznak meg, az ügy előadásával, ki ha kedvező fogadtatásra talál, akkor a házasság már el van határozva, minek folytán a legény már biztosra megy el, hogy ő is újból előadja szándékát.

Mind ez rendszeren ádventben történik, mikor már a külső munkának vége van. Ezután már mi akadály sincs, hogy a kézfogó megtartassék, mely rendszeren kevés ceremóniából áll. A legény a násznagyok előtt kezét fog a leánnyal, az ügynek nagyobb megerősítéséül a násznagy foglalót ad a menyasszonynak, rendszeren 5—10 forint értékű régi ezüst pénzeket; ha esetleg a leány vissza lépne, tartozik a foglalót megduplázni. A kézfogás után befejezősül vacsora következik, melyet egész csendben

fogyasztanak el, méltóan az ügy komolysághoz, vacsora után pedig haza mennek.

Ezen időtől fogva a jegyesek semmiféle nyilvános mulatságban részt nem vesznek, a leány hajában a szokott piros pántlika helyett kéket visel, míg a lakodalmat farsangban megtartják.

Vőfélyeket s nyoszolókat annyit választanak, a mennyi a rokonságban találkozik; idegeneket csak akkor hívnak, ha a rokonságból nem kerül; ilyenkor a vőlegény pajtásait, a menyasszony pedig barátait szólítja fel.

Minden nyoszoló a maga vőfélyének bokrétát készít és pedig oly formán, hogy egy bokros rozmaring szálát mindenféle színű szalagokkal befon. Ha az esküvőre kitűzött idő elérkezett, a háromszori kihirdetés után megtartják a menyegzést; és pedig mindig kedden. A lakodalmat megelőző egy héttel már a rokonság körében nagy a mozgalom; hordják össze a ludat, tyukot, kacsát, tejet, vaját, turót stb. . .

Szombatban a legközelebbi rokonok összejönnek, az asszonyok baromfiakat ölnek, a férfiak pedig bort kóstolnak, mi ugyancsak ismétlődik vasárnap is.

Hétfőn már nagy a sürgés-forgás, tehenet vágnak, disznót ölnek, s borjúkat metszenek.

Az asszonyok fánkot sütnek, mit a férfiak s gyerekek azon melegeben el is fogyasztanak. Délután mindegyik rokon asszonynevében otthon kalácsot süt a lakodalmra, a vőfélyek pedig mennek csöngős kocsin asztalokat, székeket, s padokat összehordani, melyeket rendszeren a rokonság ad össze. Mind ez estig megtörténik, az örmösülők pedig ez ideig már megbeszélést, hogy kiket fognak meghívni. Meghívónak a két tanu megy, az egyik fehér, a másik vörös bort visz kulacsában, a melynek kettőjük közül jobban illik a szó, az mondja el az alábbi mondatokat, mely már régi időkől fogva egy és ugyanaz:

„Dicsértessék a Jézus Krisztus! Hogy tisztelt házatokba ily későn jövinék Ne haragudjatok reánk, szépen kértünk. A vőlegény s menyasszony küldött bennünket, Hogy esküvőjükre meghívjunk titeket. A vig nászmenetet majd zene kíséri,

A vőlegényt s a szép menyasszonyt illeti. Isten kegyelme s áldása lesz felettünk, Ha velük szent misét hallgatva ott leszünk. Mise után örök hűséget esküdnek, S az előbbi rendben szépen haza mennek. Hozzjuk menünk majd azon kívánsággal, »Hogy áldja meg Isten őket boldogsággal!« Ezután majd asztalokat terítenek, S melléjük a vendégek sorba leülnek. A szakácsnék izes ételeket hoznak, Mit a szépen terített asztalra raknak. Előbb azonban mindenki imádkozik S a ki kést, villát, kanálát hozott, ehetik. Fehér, vörös bor elég, vigan lehetünk, Mit Isten még majd ad, meg kell érdemelnünk.

„Dicsértessék a Jézus Krisztus!« Miután így a mondatokat befejezték, sorra kinálgatják a házbelleket a kulacsokból. Így járják be ezen módokával a kijelölt házakat mind, hogy mire bevégezik, már éjfél van.

A lakodalmas házban ezalatt már javában szól a zene. de ezen hétfői est kizárólag csak a vőfélyeknek s nyoszolóknak van szánva, ez alkalommal választja minden vőfély nyoszolyóját, mely oly formán történik hogy a zenészek rázendítik a nemzeti táncukat, a lejtőt, mire a vőlegény a menyasszonnyal párszor körül tánczol, a vőfélyek s nyoszolyók pedig sorban állnak, úgy, hogy az egyik oldalon a nyoszolyók, a másik oldalon a zenészek mellett a vőfélyek, kik ilyenkor nagyban tanakodnak hogy ki melyik leányt válassza nyoszolyójának. Miután a vőlegény a menyasszonnyal a tánczot bevégezte, a vőfélyek egyenként átmennek a nyoszolyókhoz, s kiki egyet kézen fogva, tánczra perdül, s ezzel párja ki van választva.

Éjfél felé már a meghívók is visszatértek küldetésükből, minélfogva a násznép vacsorához ül, melynek végeztével mindnyájan szétoszlának. Másnap, azaz kedd, az esküvő napja. Az esküvőt rendszeren délelőtt 10 órakor tartják, szentmisével összekötve. Már 9 óra felé gyülekeznek a vendégek és pedig a menyasszony hazánál. Kévéssel 10 óra előtt a vőlegényt zenével felkísérik a menyasszonnyos házhoz, honnan azután az egész nász-

nép a templomba indul és pedig a következő sorrendben. Legelől mennek a vőfélyek, mindegyik egy boros üveggel kezében, utjongva Utánuk a zenészek jönnek, ezek után a férfi násznép, közöttük a vőlegény, kísérve két oldalt a tanuk által. Ezek után jön a női násznép: legelől sorban a nyoszolyók, közepén a menyasszonnyal, kit úgy lehet megismerni, hogy egy zsebkendővel arczát elfodí; ezek után a többi násznép, s legvégül az örmösülők. A templomba érve misét hallgatnak, mise után van az esküvő, s azután ugyancsly sorrendben hazamennek a lakodalmas házhoz. Megérkezve a vőlegény s menyasszony, illetve most már új házaspár, a folyosón, a szobaajtó mellett megállnak, mire a vendégek mellettük elhaladva szerencsét kívánnak nekik, s bemennek a szobába. Míg az üdvözlőnek így folynak, az alatt a zene künn az udvarban, szomorú nótát huz.

Ha már minden vendég elmondta szerencsekívánatát, az új házaspár is bemegy a szobába, s következik a menyasszonytáncz. Először a vőlegény tánczol, azután a vőfélyek, utánuk a többi férfi vendég, ezek után a nyoszolyók, s a többi női vendég.

Ilyenkor mindenki a ki tánczol, pár krajczárt dob a zenészek számára a tányérba.

Ha így a menyasszonytáncz véget ért, még egy pár darabot játszanak, s következik az ebéd, mely eltart délután 3—4 óráig. Az ebéd alatt vigan folynak a beszéd, midőn végre mindnyájan felakarnak kelni az asztaltól, a menyasszony nagy panaszkodva elmondja, hogy ebéd alatt lelopták a cipőt lábairól, mely csint valamelyik dévajabb vőféy követte el, ki hajlandó is a cipőt visszaadni, ha a vőlegény kiváltja.

A kiváltás rendszeren egy kis borralóval jár. Ebéd után a vőfélyek, kísérve a zenészeketől egyik végeztől a másikhoz mennek, s egy tányéron pénzt szednek a menyasszony részére. Ha ennek is vége van, jön a szakácsné bekötött kézzel, s pénzt szed orvosságra, mert megtegte kezét. Most az asztalokat, székeket, padokat hamarjában kiviszik s megkezdődik a táncz, mely eltart este 10—11 óráig.

Este felé a vőlegény s menyasszony el-

Dr. I tagia az or a fő koripl nak, mely zott Eötvös nevetségés radtak?!

Pedig is elkövette bakészletük melyben a ség, függet össze voltál összekötve: e retentő goltenségi p mert azok kakról.

Most Andor győ mert vérmé dalt pedig tartván: ak ban. Ismerj ily alkalmal dig, midőn gyelme va hasznáta n mán aerája alkotmányo hűség nagy már bizony tiak, kik a szégyelheté jenek az ig a k k o r a z

Mind uratióról va nagyon bele melyet a k emberiség: restauratio ré, mert a nek a kiosz Pedig amel nagyon leh stb. azzal já viselőek h azonban nek kell, minek zékeskedők, miért csinál Tisza Kálm

Most szik ránk, n gyon kívánó volna, hogy nem lett vo olyan nagy nagy Tisz hát úgy se lér is mara kik még m dutyizni a Hanej jának súlyá méltányossá közösen egy

mennek vac vagy mint ő desen el is tetésnek ve ros üveget v Az uri ven kerakednek órakor vége

Másn a vendégek zett „rétest Ugya valamely a nek, miköz Mikor már dalmas há csinálókért, a zenészek, egyik egy sz lövöldözve, rétes csinál körül forga járt kézen ugyanazon dalmas ház

Ott is „rétescsinál a zenészeko hogy az a elillannak. Ezek után ismét óráig.

Harn egyszer ő a maradék mért visszad dokat. Este nyoszolyók. A fia lven letelep öregektől. mig a kört év alatt ma töttek, mi kodnak, mi elfoglalják

Dr. Halász az Eötvösök jelöltje volt, tagja az orsz. gyűlési függ. körnek, melyben a fő koripheus Eötvös Károly, annak a pártjának, mely Kecskeméten Dr. Halászra szavazott Eötvös az elnöke: ki csudálja tehát a nevelésügyi törpe minoritást, melyben maradtak?!

Pedig hát a keceméti Német Nácizik is elkövezték mindent, elsütötték összes bombakészletüket abban a rémkiáltványban melyben a szentaszóló, Kossuth Lajos, elvhiőség, függetlenség, szabadság stb. stb. mind össze voltak csomagolva és cziczesz zsinórral összekötve: valami nagyon természetes, hogy e rettenetű bombázás szét kergette a régi függetlenségi pártot, hanem az antisemitákat nem, mert azok már hallottak a — jerichói faze-kakról!

Most már úgy beszélnek, hogy Vadnay Andor győzelme bizonyos; mi nem tudjuk, mert vérmes reményeket nem táplálunk, a diadalt pedig utólagosan szeretjük élvezni, azt tartván: aki utólagos nevet, az nevet legjobban. Ismerjük a kormány eszközeit, melyeket ily alkalmakkor felhasználni szokott, most pedig, midőn Rotschild és Hirsch bárók kegyelme van veszélyben bizonyára fel lesz használva mindaz az erőszak, mely Tisza Kálmán aerája alatt honosodott meg a magyar alkotmányos életben, s belátjuk, hogy az elvhiőség nagy próbának lesz alávetve. Hanem az már bizonyos, hogy azok a függetlenségi pártiak, kik a sakteroknak 160-an felültek, elszégyelhetők magukat annyira, hogy megtérjenek az igaz ügy. Vadnay Andor zászlójához: akkor aztán bizonyos a győzelem.

Mindenbe beleun az ember, még restaurációról való kombinációkba is; pedig ez már nagyon bele találhat abba az örök harc zűbályába melyet a kenyérért folytat egymás közt az emberiség. Hanem hát kevés az ember, ki a restauráció következtében megtalálja a kenyérét, mert a vármegyére nagyon kevés kenyérnek a kiosztását bízta az atyáskodó kormány. Pedig amekkorra ez a mi vármegyénk, bizony nagyon lehetne még két-három szolgabírónak, stb. azzal járó, s az apparatshoz tartozó tisztviselők hivatalát és járást szoritani — azt azonban nekünk nem adták meg; de hát úgy kell, minek vagyunk oly nyughatatlanok, ellenzésekedők, miért nem köszönünk a zsidóknak, miért csinálunk minduntalan kellemetlenséget Tisza Kálmán ő exciájának!...

Most a „nagy” miniszter nagyon haragszik ránk, mert Fenyősi ur viselt dolgaira nagyon kiváncsiak voltunk — pedig tudhattuk volna, hogy miután a zsidók kezére dolgozott nem lett volna szabad azért a tislér legényért olyan nagy dolgot csinálnunk, mitől még a nagy Tisza is megvakarta a füle tövét: mert hát úgy se használát a lárma, aztán meg tislér is maradt elég, sőt sok, mert azokból is, kik még megvannak, most akar néhányat eldutyizni a kir. főügyészéig.

Hanem, hogy a miniszter ur bösz haragjának súlyát a köztelhervelés elvénél fogva a méltányosságnak megfelelőleg mindannyian közösen egyenlő mértékben viselhezzük, majd

mennek vacsorára meghívni az intelligenciát vagy mint ők mondják, „az urakat.” Ezek rendszeren el is mennek, mit ők nagy megtiszteltetésnek vesznek. A völgyény kezében egy horos íveget visz, s megkínálja a meghívandót. Az uri vendégek nem ritkán szintén tánczra kerekednek, míg a mulatság éjfélt után 2—3 órákor véget ér.

Másnap szerdán, újból összegyülekeznek a vendégek ebédre. E nap tartják az ugynevezett „réstánczot.”

Ugyanis délután az öregebb asszonyok valamely alkalmas szomszédházban rést sütnék, miközben szaporán járja a boros kancsó. Mikor már estefelé a rétes elkészült, a lakodalmas bából elmennek a férfiak a rétescsinálókért, a következő rendben: Elől mennek a zenészek, utánuk a férfi vendégek, mind egyik egy szál óg gyertyával kezében, utjongva azok elszaladtak a disznókat hátrahagyván; ugyancsak így történt az eset a sörháznál is hol a két tolvaj tetten éretven, oly szemtelenelek voltak, hogy az úres kézzel utánuk ment házeliekétől meg sem ijedve tovább hajtották a disznókat. Végre valamelyik káros puskát kerített, s utánuk lőtt, mire a gazemberek megugrottak. Ha így meg akkor hamar megfogunk gyűződni a zsandárok életvalóságáról.

— Megjötték a zsandárok is, szép tollas kalapban, zöld vaffenrokban, akkurátusan úgy adjustirozva, mint amilyenek a bachvilág végfelel voltak, csak hogy a zöld kabátra vörös zsinor van varrva. — A miniszterium nagyon ajálja őket a közönség pártfogásába: bizony kell is erőltetni a jóakaratot, mert hát ahoz a tollas kalaphoz nagyon kedves emlékek vannak kapcsolva. Tisza Kálmán jól csinálja, ismeri a magyar ember kimerithetlen türelmét s ajándékait mind egyhuzomban adja: keresztény zsidó házasság, adóemelés és zsandár egyszerűen bizony elég a jóból, hanem így a disznótorok szejonjában sokat eltűn az ember békeesség kedvéért. Egyébiránt azt állítják, hogy a zsandárok sokkal nagyobb rendet fognak tartani a közbiztonságra nézve mint a pandurok; mi megengedjük egyelőre, de emlékszünk arra is, mikor a zsandárvilágban a pandurok után áhítottunk. Somogyban úgy halljuk 120 zsandár

elmondom én most egyszeriben, hogy kik szolgáltattak arra rá, hadd tudja meg ő exciája.

Pedig ebből meg is fogja tudni, mert hát bizonyára csak azért praenumerált a Népjogra, mert olvasni akarja: (Lám, lám! ki hitte volna hogy a rendelkezési alapból a Népjog is kap 1 frt 50 krt fertály évenként; még utóbb e miatt megbukik valamelyik mameluk kinek a választói ezt a 6 frotot kénytelenek lesznek a választási pálinkából megkoplalni.)

Tehát kezdjük előlről: 1869-ben tiszta balpárt volt a vármegye, de akkor Tisza is az volt, tehát haragja nem onnan datálódik. Azután még soká jól állottunk a balpárt mellett, de Tisza se akasztotta még szegre a bihari pontokat, míg végre olyan ember került ki éppen a mi megyénkben, t. i. Bittó, kinek a bárszony székét Tisza Kálmán döntötte föl, hogy magának állítsa fel újra: ezért pedig ugyan csak nincs oka ránk haragudni ő exciájának! Hanem aztán jött Bosnia, hova sehoggy sem akartunk elmenni fuvarba: ekkor irták be meggyéket a fekete könyvből.

De hát én azt szeretném tudni, hogy ki akart elmenni? Persze a miniszter ur azt gondolja, hogy csak a balpárt volt a vonakodó, pedig dehoggy! — az egész vármegye; mind szidták akkor a kormányt egyenlőképen, tessék hát a miniszter urnak mindenkire haragudni: sőt a zsidó ra is, mert azok mikor nincs róluk spialiter szó, mindig — a többséggel tartanak.

Ezúttal pedig következett az antisemitismus, mivel már nagyon tyulszemére hágtunk a zsidó pénzen tengődő, deficientes a gyhatalomnak; aztán abba a szerencsétlen tiszta-eszlari dologba is bele kellett avatni onni egy kaposi embernek; de hát mit tehet arról a szép asszony, hogy hódít, mit tehetünk mi arról, hogy Kaposváriak vagyunk, hol az okos emberekből superfluitásunk van?!

Hanem az antisemitismusban már mind ludasak vagyunk; úgy kell érteni, hogy itt minden ember antisemita: (kivévev... nem kivévev, mert a zsidók? — azok zsidók.) csak hogy úgy vagyunk mint a szabadkőművesek nem áruljuk el magunkat mindannyian; haragudjék tehát a miniszter ur egyenlőképen valamennyiünkre.

Pardon! az igazság érdekében a fentebb félben maradt kivévevnt pedig ki kell egészítenünk; van két emberünk, kikre nem kívánjuk ő exciája haragját kiterjeszteni mert azok philosemiták: a kaposvári polgármester s a csurgói kir. járásbíró. Ajáljuk őket ő exciája becses figyelmébe, mert ennyi érejt jutalmat érdemel. A polgármesterre nem szükség gondolni ő exciájának, mert a zsidók annak már érdeméért megígérték, hogy elviszik velük gemeinde vorstandnak Palestinába, — ámdé Andorka Gyula járásbíró az ilyen kiltásoknál jobb szereti az itteni jutalmat, azért ajáljuk legalább is miniszteri tanácsosnak; miért is ne? A veszprémi járásbíró is járásbíró: pedig annak is „elégtele az ő tudományja.”

H I R E K.

— Az év utolsó hónapjában járunk, ez évhen már lapunkból ezen kívül csak három szám, jelenik meg. Szükséges tehát, hogy az év végével lapunk anyagi dolgai is rendbe hozassanak, s ebbeli számadásunkat teljesen lezárhassuk: mi se tartozunk senkinek, nekünk se senki. Tisztelettel felkérjük ennél fogva mindazokat, kik lapunkat járattván ez évre annak árából hátrálékban vannak, hogy hátrálékaikat mielőbb megküldve, s a jövő évfolyamra megrendeléseiket velünk közölni sziveskedjenek.

— A múlt hét folytán — úgy halljuk — a városban két helyen is megkísértették szerencsájukat a disznótolvajok és pedig Poór Sándor városi tanácsos urnál, ki idején felkeltetvén a tolvajoknak utánok ment mire azok elszaladtak a disznókat hátrahagyván; ugyancsak így történt az eset a sörháznál is hol a két tolvaj tetten éretven, oly szemtelenelek voltak, hogy az úres kézzel utánuk ment házeliekétől meg sem ijedve tovább hajtották a disznókat. Végre valamelyik káros puskát kerített, s utánuk lőtt, mire a gazemberek megugrottak. Ha így meg akkor hamar megfogunk gyűződni a zsandárok életvalóságáról.

— Megjötték a zsandárok is, szép tollas kalapban, zöld vaffenrokban, akkurátusan úgy adjustirozva, mint amilyenek a bachvilág végfelel voltak, csak hogy a zöld kabátra vörös zsinor van varrva. — A miniszterium nagyon ajálja őket a közönség pártfogásába: bizony kell is erőltetni a jóakaratot, mert hát ahoz a tollas kalaphoz nagyon kedves emlékek vannak kapcsolva. Tisza Kálmán jól csinálja, ismeri a magyar ember kimerithetlen türelmét s ajándékait mind egyhuzomban adja: keresztény zsidó házasság, adóemelés és zsandár egyszerűen bizony elég a jóból, hanem így a disznótorok szejonjában sokat eltűn az ember békeesség kedvéért. Egyébiránt azt állítják, hogy a zsandárok sokkal nagyobb rendet fognak tartani a közbiztonságra nézve mint a pandurok; mi megengedjük egyelőre, de emlékszünk arra is, mikor a zsandárvilágban a pandurok után áhítottunk. Somogyban úgy halljuk 120 zsandár

1 hadnagy parancsnoksága alatt 40—42 állomáson lesz felosztva. A hadnagyt Szabó Józsefnek hívják, ki már városunkban meg is érkezett.

— A »Pester Lloyd« leküldött ide egy Kóbit törvényszéki tudósítónak míg a zsidó-zavargások ügyét tárgyalja a pesti kir. törvényszék városunkban; nem sokat hederítettünk a Kóbira, ki valószínűleg tapasztalván a közönség hangulatát, szinte nem szemtelenedett oly társaságokba, melyekben rituális pófája szemet szurhatott volna. Most azonban azt olvassuk a „Lloyd«-ban, mikép a berzencei vádlottak szabadon levő barátjai a tárgyalás első napját követő éjjelen bevették a zsidók ablakait. Megvalljuk, hogy elég mérsékeltlen hazudott a Kóbi, mert azt is telegraphálhatta volna, hogy borzasztó zsidó üldözés volt, pedig miután kilétének utána jártunk, valóban többet is vártunk tőle: ő levén az a Szabolcsira vedlett Weinstein Maxi Kóbi, kiről ország világ tudja, mikép hol itt, hol ott pofozták fel és rugták ki. Nem hisszük, hogy a »spetial Dráth« ezentulra nagyon bőven értesse a Loidnak a sensátion t, mert úgy értesülünk, hogy a Kóbi figyelmeztetve van, mikép ez egyszer neki is muszáj a tisztességhez tartania magát, bármily nehezére esik is ez új szokás, mert másképp nem éri meg a tárgyalások végét Kaposváron. — Az ablak beverés száraz története pedig ez: Weisz zsidó kocsisa nagyon megrészegedett, s utjártában a futcozán a sorra következett ablakokot beverte és pedig vegyesen zsidókat és keresztényeket is, mint: Szukits János, Arvay Gyuracska stb. polgártársainkét, s néhány zsidóit is. Mindezt pedig csak azért írjuk, hogy a Kóbi hazudozása nyilván való legyen és nem azért, mintha zsidóellenes tüntetésekért városunk jó hírét felténnék —

— A király Gróf Hederváry Khuen Károly Győrmege főispánját Horvát országi bánná kinevezte, Bodekovits eddigi horvát minisztert pedig hivatalában megerősítette. Ezzel egyidejűleg Br. Ramberg kir. biztos is felmentetvén a kivételes állapot Horvátországban végét érte.

— Jó példa. Tolman. Simontornyai járásban van egy „Kalaznó“ nevű német ajku község, hol régi idők óta két zsidó lakott, kiknek kereskedésük lévén ami egyébiránt máshol is úgy szokott történni, minden uton módon csalták a keresztényeket. Nem régiben két keresztény ugyanott kereskedést nyitott sazóta a község lakóai összeheselésük szerint minden szükségeseiket a keresztényeknél vásárolták, úgy hogy a zsidók hónapokon át egy krajczár rebachhoz sem jutottak. Bár a zsidó soká győz, de mégis örökök ki nem bírja a koplalást, elhagyták a községet, s most már nem lakik köztük zsidó, ki őket csalhatná; a zsidóknak az ilyen módon történendő elűzését a hatóság sem blyentheti.

— Jókayné Laborfalvy Róza 50 éves színészi jubileumát tartották a muult héten a nemzeti színházban Budapesten, mely alkalommal Jókainé közreműködésével Coriolánt adták elő. Már a próbák alkalmával megkezdődtek a jubiláló tiszteletére az ünnepélyességek a nemzeti színház tagjainak tisztelgésével a nagy művésznő előtt. Majd az írők, művészek, népszínház s a nemzeti színház osztályainak tisztelgése, koszorúk, emléktárgyak átadása üdvözlő beszédek kíséretében következett. Ő felsége a jubilans művésznő koronás ezüst érdemkereszt adományozásával tüntette ki, mely kitüntetéssel a monarchiában csak egyetlen színtüvésznő Volter asszony a burgszínház tagja bir. A fővárosi lapok telve vannak Jókainé dicséretével, kiről egyhangulag állítják, hogy a színpadtól távolmaradásával művésztünetek erejéből mit sem vesztett, s Volunnia szerepét ma is oly bravourral játsza, mint az előtt, s ma sem ér nyomába senki. A nagy művésznő meghatva fogadta a kitüntéseket s a közönség zajos lelkesedésének kifejezését.

— Antisemitismus és a főváros képviselő testülete. A főváros képviselő testületében is fokozatosan észlelhető a befolyás, melyet az antisemitismus az egész országra gyakorol. A főváros 400 bizottsági tagja között a zsidóság 72 taggal szerepel. Tehát lakosság számarányához képest ennek megfelelőleg, egy ötödérszettel van képviselve. — Ennek daczára azonban a zsidóság óriási befolyást gyakorolt a főváros viszonyaira — egészen a legújabb időkig. Most egymás után kapja a lezavatatást. — Fölötte fontos volt Kún Gyula jegyzőnek tanácsnokkát történt megválasztása. Kún Gyula igen derék, képzett tisztviselő és épen nem zsidóbarát. A zsidók ismervén K. véleményét önmagukról, mindent elkövettek megbuktatására, ennek daczára azonban K. Gyula nagy többséggel és lelkesedéssel tanácsnokul választott. A zsidó Schreiber bankár csalási esete alkalmából pedig a mai közgyűlésen indítvány fog tétetni, hogy jövőben az efféle bankároktól legalább is 10000 fvt övadék követeltessek, nehogy a jöhízemű közönség továbbra is kifosztogattassék általuk.

— A nyiregházi sakter pör teremtette meg az antisemitismust Franciaországban. „Les grimaces“ című francia antisemita lap szerkesztője, — ki a napokban távozott el a fővárosból — beszélte, hogy az antisemitismust Franciaországban Soly mosi Eszter esete s ezzel kapcsolatban a nyiregházi sakter pör szülte meg. — Lappangó zsidó

ellenes érzelmelet lehetett ugyan tapasztalni mindenféle, de a zsidó kérdést egyedül a felhozott eset idézte fel s tette ott is legfontosabb társadalmi kérdéssé. Ez idő óta keletkeztek ott antisemita lapok és csak a legutóbbi időben, négy antisemita lap kezdte meg pályafutását. — A francia vendégek lefordították francia nyelvre a magyar antisemita képviselő országgyűlési beszédeit, hogy azokkal Franciaország olvasó közönségét megismertesék.

— „November 25-én Szulokban, a felső vendéglő nagytermében zártkörű tánczvigalom tartott. Ott láttuk községnök intelligenciáját kevés kivétellel mind, s néhányat a vidékről is. — Csárdásban nem volt hiány. A kedélyes fesztelen mmlatságnak csak a reggeli 5 óra vetett véget.“

— A Rétszilas szegzárdi szárnyasaut 2-án adták át a közhasználatnak, az első vonatot mindenfelé ünnepélyesen fogadták.

Országgyűlés.

A keresztény zsidó párosodásról szóló törvényt a képviselőház általánosságban ép úgy mint részleteiben megszavazta; a javaslat most a felső ház előtt fekszik, daczára annak miként annyi legalább remélhető, hogy a főpapok fellépnek a javaslat ellen; a kormány többsége ott is csak megszavazza azt; megszavazhatják, jóra való keresztény ember azért képtelenségnek fogja ismerni habár nem egy hanem száz törvény engedné is azt meg.

A zsidó zugiskolák elleu benyújtott megyei kérvények tárgyalása alatt, megragadta Szivnyi Iván képviselő az alkalmat hogy hatalmas beszédben kimutassa utjól a kézzel foghatólag miként a zsidó csak zsidó ha orthodoxnak ha neolognak nevezik is.

Ezután került napirendre az új potádórról szóló törvényjavaslat. Helfy Ignác külön véleményt nyújtott be kimutatván hogy e törvény újabb három millió forint adóemelés czélú tehát az el nem fogadható; de hát beszélhetett, valamint beszélhetnek az ellenzéki képviselők mind a javaslat törvénynyé lesz, az adó emelést fog. Megyénk képviselői közül a miniszter Szécheny Pálon kívül csak Fekete Lajos a tabi kerület képviselője pártolta a javaslatot, pedig mint tudjuk beszámoló beszédeiben megesküdtött az élő Istenre hogy adóemelés meg nem szavaz, de hát persze hogy másha irnak akkor mikor a választások vannak, s másha mikor a mame-lkságot kell megbizonnyítani. —

Irodalom és művészet.

Uj zene művek. Táborzky és Parsch nemzeti zenemű-kereskedésében Budapeston megjelent: 33-ik ábránd »Ne menj el... Szentimay Elemértől — «Mollinári baka nóta. «Az a barna kis lányt... magyar dalok felett zongorára szerző Székely Imre. Ára 1 fvt 50 kr.; továbbá megjelent jeles dallamok ugyan Szentimay Elemértől «Piros róza, fehér róza» két kedvelt dal, énekhangra zongora kísérettel. Ára 80 krajczár.

Benkő Gyula könyvkiadó hivatala Buda-pestben. A bélyeg és illetéki törvények teljes és rendszeres gyűjteményére hirdet előzetést; a munka megjelent 10—12 füzetben. Egy-egy füzet 30 kr. Előzetés 10 füzetre bérmentes elküldéssel 3 fvt. Minden füzet egyenként is megszereshető. Alig van törvény, melynek intézkedései annyira életbe vágoak volnának, s a melyre a köznap életben oly gyakran volnának utalva, mint a bélyeg és illetéki törvények. És ép ezért nincs törvény, mely oly gyakran sérttetnék meg a közönség által mint ezek, habár ritkább esetekben szantszándékkal; csaknem mindig a törvény nem ismerése miatt. Oka ennek első sorban az, hogy az eligazodás e törvényekben vajmi nehéz, — jogot nem tudnak csaknem lehetetlen; a törvény szándékát a felek gyakran magyarázzák félre, nem ismervén az annak végrehajtására kiadott értelmező rendelkezéseket. A jelen kiadás e bajon akar segíteni a mennyiben a törvény szövegének egyes szakaszai után nyomban közli az azokra vonatkozólag kiadott törvénykezési vagy rendeleti intézkedéseket és utal a miben előforduló bevágó szakaszokra.

V I D É K R Ő L.

M. Kéménd, 1883. nov. 26.

Tekintetes szerkesztő ur! Alábbi soraimat szives közlés végett van szerenssém beküldeni.

Ujabb jele a zsidó hunczfutságnak. Ujabb jele a telhetetlen nyomorult falánkságnak. A modern kereskedelem hiénái gyalázatos módon üzük gaz cselzővényeiket. — Van helységünkben három kereskedő, két zsidó és egy keresztény. Az előbbieket már régtóta azon vannak hogy utóbbit megbuktassák.

Ánde e tervük csak terv maradt. Mert ezuttal csaiódtak ökelmek, pedig e csalódás a zsidónál duplán számít; miután keresztény járt tul az eszükön!

Egy idő óta a keresztény kereskedő rendkívüli jó forgalmat csinál; s ez arra indította a két jordánt, hogy nekimentek hitelét megrontani. Rágalmazó leveleket irtak azon üzleteknek, melyeknél emez vésárolt, s holmi ajánlatokat tettek ama nagykereskedőknek, ha az üzleti összeköttetést ezzel feladják. Egy nagykereskedő ígéretet is tett ugyan a zsidóknak, de látva, hogy a keresztény kereskedő üzlete jó hírből áll, nemcsak hitelét megkéttszerezte, hanem egyuttal elküldte egyik utazóját, — kinél azután a zsidók hálából egy nagy megrendelést tettek — hogy felkeresse a keresztény kereskedőt és figyelmeztesse elleneire, s elmondván a történeteket, felmutatta azok rágalmazó leveleit is.

Ezáltal tehát a helyett hogy ártottak volna a zsidók, mint akaratak volt a kereszténynek, annak hasznára voltak! Vajha gyakoribbak lennének a hasonló esetek!

Kiváló tisztelettel — j.

Endréd, 1883. decz.
Tekintetes szerkesztő ur! A zsidók nem
hogy békében lennének, hanem éppen ők, a
kik mindég jajgatnak, csinálják az izgágát s
bajokat.

Igaz, hogy a törvény előtt valóságos
tisztító tüzet kell nekik kiállni, mert
hiába mégis csak van igaz bír, és van igaz-
ság, a tabi kir. járásbírósnál! (értem Grub-
banovics jbró urat), de ez csak annál dühösebbé
teszi őket, alattomban, ugy a háttérben dol-
goznak, s törekvésük az, hogy azt a békés
természetű népet ingereljék.

Ugyanis egy polgártársunk nov. 27-én
Tabon lévén zsidó puculás végett, mivel Vien-
ner Izrael zsidóval folyt keresetét meguyerte,
jókedvvel tért haza.

Az idő úgy hat órájában lehetett, mid-
dön a faluba ért, és jó kedvében rá kezdte
dalolni azt a zikzenét; Ezt meghalván a
pandurok, kik néhány nap óta exequálni vannak
a faluban, s a kik előtte való este a zsidó
borából annyira ittak, hogy nyelvük alig for-
dult meg, ilyen boros állapotban eléje mentek
az embernek és minden szabadása daczára,
becsukni és elkisérni akarták. Ezen hivatalos
eljárását a pandur ur káromlással kísérte, s oly
lármát csapott, hogy a nép összecsendült, s csak
egy hajszálon lögött, hogy zavar nem támadt.

Azt azonban a pandurok sehoggy sem
akarták meghallani, a mit mindenki beszél,
hogy a községben egy ismeretlen nevű zsidó
jelent meg, kit végrehajtói ezimen a községi
bakter beszállásolt egy polgárhoz.

Az azonban a pandurok sehoggy sem
akarták meghallani, a mit mindenki beszél,
hogy a községben egy ismeretlen nevű zsidó
jelent meg, kit végrehajtói ezimen a községi
bakter beszállásolt egy polgárhoz.

A gazda este kin a jószággal volt
elfoglalva, míg az asszony bent foglalkozott.
Ez a förtelmes zsidó, ezen alkalmat fel-
használván, az asszonyon erőszakot akart
elkövetni. Azonban a derék asszony, mire a
gazda beért sodrófával jól helyén hagyta. En-
nek elmege a kedve többé sakterkedni.

De uram fia, akkor képedt el a gazda,
a mikor pénzét keresvén az a zsidóval együtt
elpárolgott.

Ugyan ezt a jó madarat, éjféltájban egy
asszony nyugtalaní ásánál találták a közs-
égi bakterrel együtt. Ott is szállást keresett.
Azonban az özvegy szintén eltakarította ezt a
förtelmes zsidót.

Hogy a községi lakosság nyugalma, ily
gyalázatos zaklatásnak lehet kitéve, azt gondol-
lom mindenki bajnak fogja tekinteni, ha még
egy szereti is a zsidót.

Előjárásunk is másként viselhetné
hivatalát; daczára a megyei határozatnak nász-
alkalmakkor oly lövöldözés van községünkben,
akár Königrátnél képzelje az ember magát.

Ezt mindenki hallja, csak az előjáróság
nem. Sulyok vőfély ellátte bal hüvelyk ujját
abból nem lesz katona!

A község előjáróság aival mit törődik;
hisebb gondja is nagyobb annál, abban nem
lát sem személy, sem vagyonbiztonsági veszélyt.

Jó volna ha a szbiró ur tudomást venne
ezekről a dolgokról.

S. L.

Kecskemét, decz. 3.
Az antisemitizmus mus fényes
diadalát ulti Kecskeméten. Ugyanis
Sziládi Lajos Kecskemét felsőkerületének kép-
viselője elhalálozván, — a megüölt képviselői
állásra három jelölt volt föléptetve. A ma-
meluk párt, hogy egy szavazó géppel több
legyen Tisza Kálmán fejbőlöntő műserege közt:
Vámos Béla helybeli jogtanár léptette föl;
a függetlenségi sakter párt pedig dr.
Halász Gézát, a ráczkevei választó kerület or-
szággyűlési képviselőjét, végre a függet-
lenségi antisemita párt, Vadnay
Andor fővárosi fiatal ügyvédet.

A választás tegnap volt, s egymás után
vonultak a pártok hivi zászlajuk alatt a vá-
lasztás helyszínére, s legutóján az antisemita
választó polgárok, s kik oly nagy számmal vol-
tak, hogy Iczigék ennek láttára is majd
kétségbe estek!

Aztán megindult a szavazás, s fel-fel
hangzott a választók ajkairól a dal:
„Zsidók legyünk, vagy magyarok,
Ez a kérdés: választások!”

Egyre szaporodtak Vadnay pártbírei s
már délfele lehetett látni, hogy a Halászpárt
elbukik, A kormánypárt is, daczára minden
erőszak, ámitás és hitegetésnek, nem tudta
függelemre juttatni zászlaját. Pedig megmoz-
dítottak matodorjai egyetemben a zsidósággal
minden követ, csakhogy céljaikat elérhessék;
nem riadtak vissza oly eszközöktől sem, melye-
ket csak a kormánypárt nem állal felhasználni.

Kocsira ültették a félholt betegeket is s el-
vitték őket a választásra, — majd karjaikba
fogva vitték a választási urnához a már-már
öntudatlan öregeket. És ez a párt, csak alig
18 szavazattal kapott többet, mint Vadnay.

Igy absolut többségre nem juthattak, —
tehát Vámos és Vadnay közt új választás
törtnt. Vadnay győzelme azonban bizonyos,
hiszen szent az ügyünk, velünk van az isten.

A zsidók előre is félnek a jövő választ-
ástól, — tudva, hogy győzelmünk biztos! Mi
pedig örömmel nézünk a jövő választás elé.
Hogy szent ügyünket diadalra juttassuk, tud-
juk hogy addig kell küzdenünk, míg be nem
sodor a közelálló örvénybe a zsidók kielégít-
hetetlen bírvágya, s hogy ez lelkesít bennün-
ket majd a választásnál megmutatjuk, addig
is lelünk mélyéből kiáltjuk eljen a függet-
lenségi antisemita párt s kecskeméti jelölje,
Vadnay Andor.

Kecskeméti.

Laptuladonos és kiadó SZALAY IMRE.

KÜLÖNFÉLÉK.
Vadászaton. X. ur vadászatot rendez s
többi közt meghívja Bendegucz Jánkefű földes
urat is, nu Mojsche jertz mach dich groisz
gondolja a tollas, s egyik erdőkerülőnek, ki
ráfogta hogy eltalálta nyulat — pedig ugy
futott, hogy ha meg nem állt eddig régen,
Palestinába vitte a hirt — egy ezüst forintot
ajándékozott. Vadászat után emondja a meg-
ajándékozott, hogy tett bolondd egy városi
urat, s hogy kapott ezért egy frtot, nevétes
közbe kérdi a másik kerülő, hogy melyik volt
az a híres ur? Péter megmutatja, mire János
felkiált: „Rosz seb ám a, iszen az zsidó!”

KÖZGAZDASÁG.
Kaposári piazi árak.
December hó 4-én.
Buza . . . . . 9 frt 50
Rozs . . . . . 7 frt 20
Kukoricza . . . . . 6 frt —
Árpa . . . . . 7 frt —
Zab . . . . . 5 frt 50
Hajdina . . . . . 6 frt —
Métermázsánként.

Szerkesztői üzenetek.
M. L. Is. Kívánattát a kiadóhivatal szivesen
teljesíti.
S. S. Türelmet kérünk, levél mndenesetre meg-
y. Pozsony, utnak indítottuk Szalay Károly ügy-
véd s Szalay Károly a „Népjog” szerkesztője egy
személy.
Sz. Gy. levelet kaptuk, utána nézünk a dol-
goknak, s rövid időn levében értesítjük
Zerus. Az ígért közleményeket mielőbb kérjük
a küldöttek egész terjedelmében közlésével azonban
Seiferteknek csinálnánk jó napot. Ily merény távol
legyen tőlünk.
Szederkény. Biz az baj, hogy így járnak el;
nem hagyjuk abba, majd megtudakoljuk a körülmé-
nyeket. A másik czég világhírű, régen fennáll; azt
hiszzük amához sehoggy se lehet hasonlítani, jó lesz
egyesen hozzá fordulni.
Győr. Prsai dolgozatokat szivesen közlünk
mennyire tárcánk kerete megengedi. Verseket azon-
sak ritkán adhatunk.

Szerkesztésért felelős:
SZALAY KÁROLY.

HIRDETÉSEK.

10294
tkvi. 883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kaposvári kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Keller
Jakab igali lakos s csatlakozó társainak mint
végrehajtóknak Sós József szentgáloskéri
lakos végrehajtást szenvedő elleni 92 frt,
35 frt 85 kr. tőke, 120 frt tőke és 63 frt
tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási
ügyében a kaposvári kir. törvényszék területén
levő a szentgáloskéri és Ecseny községekben
fekvő és pedig a szentgáloskéri 43. sztkönyben
foglalt A. I. alatti 2. telekből Sós Józsefnek
2/3 részben való jutalékára 318 frtban meg-
állapított kikiáltási árban, továbbá nevezett-
nek az Ecsenyi 178. sztkönyben foglalt A.
7. 323. hrsz. a. szőlőbirtokból 1/6 részben való
jutalékára 162 frtban megállapított kikiáltási
árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb
megjelölt szentgáloskéri ingatlanbóli illetőség
az 1884. évi február hó 13-ik napján délelőtti
10 óraker Szentgáloskér község házánál, az
ecsenyi ingatlanbóli illetőség pedig 1884. évi
február hónap 14-ik napján d. e. 10 óraker
Ecseny község házánál megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alól
is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlanok becsárának 10% -át vagyis 31 frt 80
krt, illetőleg 16 forint 20 krajczárt kész-
pénzben, vagy az 1881. évi LX. tcz. 42. §-ban
jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi no-
vember hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügymi-
nisteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bán-
atpénznek a bíró ságnál előleges elhelyezésé-
ről kiállított szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

Kaposvár 1883. évioktóber hó 13-án.
A kir. törvényszék tkvi oszt.

L a b e k, K e l e m e n,
jegyző. elnök.
2238. sz.
tkvi. 883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lengyeltóti kir. jbróság mint tknyi
hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kinc-
sár végrehajtónak Pintér József és neje
gamási lakos végrehajtást szenvedő elleni
159 frt 60 kr. tőke követelés és jár. iránti
végrehajtási ügyében a lengyeltóti kir. jbró-
ság területén levő Gamás község határában
fekvő gamási 226. sztkjvben A. 7. 1176 hrsz.
alatti ingatlanra az árverést 500 frtban ezen-
leg megállapított kikiáltási árban elrendelte
és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1884.
évi január hó 3-ik napján d. e. 10 óraker
Gamás község házánál megtartandó nyil-
vános árverésen a megállapított kikiáltási
áron alól is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlan becsárának 10% -át, vagyis 50 frtot kész-

pénzben, vagy az 1881. 60. tcz. 42. §-ában jelzett
árfolyammal számított és az 1881. évi november
hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri
rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-
papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy
az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bán-
atpénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismervényt
átszolgáltatni.

A kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság.
Lengyeltótiiban 1883. évi nov. hó 17-én
R ö k k,
kir. járásbíró.

2239. sz.
tkvi. 883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lengyeltóti kir. jbróság mint tknyi
hatóság közhírré teszi, hogy a magy. kir. kinc-
sár végrehajtónak Kovács János és neje
gamási lakos végrehajtást szenvedő elleni 38
frt 67 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végro-
hajtási ügyében a lengyeltóti kir. jbróság

területén levő Gamás község határában fekvő
gamási 230. sztkjvben A. 7. 1181. hrsz. a.
ingatlanra az árverést 394 frtban ezzel meg-
állapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy
a fennebb megjelölt ingatlan az 1884. évi
január hó 4-ik napján délelőtti 10 óraker
gamási község házánál megtartandó nyilvános
árverésen a megállapított kikiáltási áron alól
is eladatni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az in-
gatlan becsárának 10% -át vagyis 39 frt 40
krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42.
§-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kije-
lölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött
kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170.
§-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű
elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbróság mint tknyi hatóság
Lengyeltótiiban 1883. nov. hó 17-én.
R ö k k,
kir. járásbíró.

Magánhirdetések.

Hagelman Károly

könyv- iro- és rajzeszközök kereskedése, könyvkötészete és
Könyvnyomdája Kaposvárott.

Bátor vagyok a t. közönség becses figyelmét gazdagon berendezett könyv-, papir-, rajz-
és írószerek kereskedésére felhívni, a melyben a legolcsóbb kiadói árakon a következők nagy
választékban megvásárolhatók.

Ugyint a magyar irodalom kiválóbb minden termékei díszkötésben és füzve, továbbá
nagy raktára ifjusági iratoknak, disz munkáknak és albumok-, hangjegyek-, jegyző- és notes-
könyveknek, szivartárcák, imakönyvek minden hitágazathoz magyar és német nyelven, papir,
bőr, bársony és elefántesont kötéseken, különösen ajánlom az imitirt elefántesont kötéseket
1 frt 20 krtól egész 6 frtig, ugyszinte a nálunk közkeveltségű orgona virágok könyvét 1 frttól
egész 2 frtig, rajz-, írószerek- és festékek, írónok és réztollak nagy raktára, kereskedelmi
könyvek nagy választéka 15 krtól kezdve egész 10 forintig, luxuspapírok, levélpapírok és min-
denféle rajz-, író- és csomagoló-papírok.

Nyomatványok
ügyvéd-, körjegyző-, halottkém- és községi bíró urak részére, melyből nagy raktárt tartok
konca 20 krtól 60 krig.

Tudomásomra jutott pedig, hogy eddig a nyomdai árakkal a nagyérdemű közönség ér-
zékenyen sújta volt a munka drágasága miatt, épen azért ajánlom én az ujonnan berende-
zett nyomdaüzletemet, különösen kereskedő uraknak, hol

1000 zacskó cégnyomása 50 krba kerül

és a zacskók nálam nagy vála-ztékban készen állnak és gyári áron adatnak el, egy szóval min-
den e szakmához tartozók nálam igen olcsó árakon megszerezhetők vagy megrendelhetők és
azok a legjobb minőségben elkészítettek, minthogy nyomdagépeim olyanok, hogy Budapest
városában is a versenyt képesek voltak kiállani.

Továbbá ajánlom könyvkötészetemet, hol minden diszműárak és könyvkötések igen
csinosan készíttetnek, ennek után már a régóta ismert nagyérdemű közönség bizalmát továbbra
is kiérdemelni törekedni fogok, miért szives pártfogását kérve tisztelettel maradtam

alázatos szolgálja
Hagelman Károly.

Nyújtuk a szerencsének jobbunkat!

500,000
márka főnyereményt ígér kedvező esetben a leg-
ujabb hamburgi nagy pénzsorsjáték, mely a magas
kormány által jóváhagyott, biztosított.

Ez a újabb játéktervet előnyös berendezése
abban áll, hogy rövid pár hó lefolyása alatt 7 sor-
solásban 50,500 nyereménynek kell bizon történni ezek között vannak főnyeremé-
nyek esetleg 500,000 r. márka, illetőleg

Table with 3 columns: nyeremény, szám, és további információk.
1 nyerem. á m. 300,000
2 nyerem. á m. 50,000
253 nyerem. á m. 2,000
1 nyerem. á m. 200,000
1 nyerem. á m. 30,000
6 nyerem. á m. 1,500
2 nyerem. á m. 100,000
5 nyerem. á m. 20,000
515 nyerem. á m. 1,000
1 nyerem. á m. 90,000
3 nyerem. á m. 15,000
1036 nyerem. á m. 500
1 nyerem. á m. 80,000
26 nyerem. á m. 10,000
29020 nyerem. á m. 145
2 nyerem. á m. 70,000
56 nyerem. á m. 5,000
19463 nyerem. á m. 200
1 nyerem. á m. 60,000
106 nyerem. á m. 3,000
150, 124, 100, 94, 67, 40 20

Ezen nyereményekből az első osztályban 4000 sorsoltatik ki 157,000 m. összeg-
ben. — Az 1 oszt. főnyeremény 50,000 mt. tesz s a 2-ikben 60,000, a 3-ikban
70,000, a 4-ikben 80,000, az 5-ikben 90,000, a 6-ikben 100,000, a 7-ikben azonban
esetleg 500,000 illetőleg 300,000 200,000 stb. márkára emelkedik. A nyereményhuzá-
sok tervszerűleg hivatalosan vannak megállapítva. — Ezen nagy az állam által biztosí-
tott pénz-sorsjáték legközelebbi nyereményhuzáshoz mely már

December 12 és 13-ikára tűzetett ki.

1 egész eredeti sorsjegy csak 6 m. vagy 3.50 frt o. é.
1 fél " " " 3 m. vagy 1.75 frt o. é.
1 negyed " " " 1 és fél " 90 kr. o. é.

Mindennemű megbízások a pénz beküldése, postautonni fizetés vagy az összeg
utánvétele mellett rögtön a leggodosabban feljesítettnek, mindenki az állam czimeré-
vel ellátott eredeti sorsjegyet túllik saját kezeibe kapja.

A megrendelésekhez a szükséges hivatalos tervezetek ingyen mellékeltenek, me-
lyekből egy a nyeremények beosztása az illető osztályokra, mint szintén az illető beté-
tek is megláthatók és minden huzás után érdekelt feleinknek felhívás nélkül megküld-
jük a hivatalos huzási lajstromot. Kívánatra a hivatalos tervet előre megküldjük meg-
tekintés végett bérmentve és készek vagyunk nem tetszés esetében a sorsjegyet az
összegnek visszafizetése mellett huzás előtt visszazenni.

A kifizetések tervszerűn pontosan s az állam jó tállása mellett történnek.
Csoportozatunk mindig a szerencse kegyeltje volt és érdekelt feleinknek gyakran
a legnagyobb nyereményeket fizettük ki többek között 250,000, 100,000, 80,000,
60,000, 40,000 stb. márkával.

Egy ily a legszolidabb alapokra fektetett vállalatnál előreláthatólag mindenütt
a legelőnkebb részvételre lehet bizon számítani s kérjük ennélfogva, hogy minden meg-
rendelést teljesíthessünk, a megrendeléseket tekintettel a közeli huzásra mielőbb
egyesen hozzánk beküldeni.

KAUFMANN és SIMON

bank és váltó-üzlete Hamburgban.

U. i. Ezennel köszönetünket nyilvánítjuk az eddig megajándékozott bizalomért, s
midőn eme újabb sorsjáték kezdetével a részvételre felhivaók, ezental is igyekezni
fogunk, állandóan pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által igen tisztelt érdekelt
feleink teljes megelégedését kiérdemelni.

A fentebbiek.
Kaposvárott, 1883. Nyomatott Hagelman Károly könyvnyomdájában.

Kaposvárott, az előfizetési
Megjelen
Egész évre
Fél évre
Negyed évre
Egyre
H
könyvkeres

tek helyett
A
káján bátra
mindenk
A
utas bizton
R
pukat mé
A
gyarorsz
koroljon
oltalma
H
N
naponkint
jog és jó
liberalis tö
jobbak sze
legundokai
náljanak a
A
nem kimen
veszteségei
leste hibái
az egyenlő
A
lom végzete
L
elv győzel
I
hogy a küs
hetlen elv
a legjobbat

A ti
Még
megválaszt
tügyei keze
A mo
jes megny
a választás
a közjó, a
zönségének
hány állás
ez nem ag
hittük arr
jobbal hel
De há
latkoztunk
hogy az ál
a törvény
hagya ér
a zsidót,
nyénél ne
provenienc
kintettel,
az ingó va
höz kötött
léval; azok
szívök vér
jüket, kiki
faluska c
örök álmu
krajczárjár
padt, azok
isten mely
rőf helyett
keresztény
hagytuk a
zsidó meg
neki a ke
kel mérjen
lom oktala
növesztett
neki nem
ván: mer
val azon